

Latvijas Satversmes nākamie simts gadi

Jau simts gadu Latvija ir mūsu mājas. Tēvzeme mūs mīl un pasargā. Bet kas gan Latvija būtu bez Satversmes? To var salīdzināt ar dainām. Satversme ir mūsdienu sabiedrības pamatlikums, bet dainas – mūsu senču dzīves ritma pamats. Abi aptver sabiedrības attiecības, vērtības un pamatus. Dainās svarīgākās vērtības ir daba un kultūra, kas, manuprāt, būtu jāaktualizē Satversmē nākamajā simtgadē.

Aizverot acis un iedomājoties par Latviju, ieraugu miglā tītu pļavu un zaļus mežus, kuri sniedz savas veltes. Latvijas neskartā daba ir liela tautas vērtība, taču reizēm ļaudis to aizmirst. Aktuāla kļūst problēma par dabas piesārņojumu, tāpēc Lielās talkas mērķis ir padarīt valsti par tīrāko un sakoptāko vietu pasaules kartē.¹ Diemžēl daudzus iedzīvotājus ekoloģiskās problēmas neuztrauc.

Nesen, viesojoties Sicīlijā, saskāros ar līdzīgu attieksmi. Dienvidzemē ielas klāja atkritumu slānis, pilsētvide bija nesakopta, bet cilvēki izlikās to nemanām. Manuprāt, nākotnē dabas piesārņojuma līmenis kļūs kritisks, tādēļ Satversme būs jāgroza un jāpiemin, ka ikvienam ir tiesības un pienākums dzīvot sakoptā, tīrā vidē. Jau 2018. gada martā Vita Jaunzeme, Lielās talkas rīkotāja, rosināja mainīt Satversmes 1. pantu, ka „Latvija ir neatkarīga, demokrātiska, zaļa republika”. Tas, viņasprāt, mudinātu sabiedrību dzīvot sakoptā vidē un saglabāt „zaļas” valsts statusu.² Latvijas bagātību novērtējam tikai aizbraucot citur, tādēļ tautai jāargā ne tikai daba, bet arī kultūrvēsturiskais mantojums.

Rakstainās zeķes, Krišjāņa Barona apkopotās dainas un tautastērpi ir vērtības, kas man atgādina, cik Latvija ir īpaša un bagāta. Nereti šīs vērtības sev līdzī nēma trimdā esošie vai deportētie latvieši Otrā pasaules kara šausmu jucekļi. Tās viņiem atgādināja par mājām un radīja cerību reiz atgriezties atpakaļ. Globālisma laikmetā latviešu valodā ieplūst aizvien vairāk anglicismu un tiek pārņemta svešu zemju kultūra. Bet kas gan rūpēsies par mūsu kultūru, ja ne mēs paši? Manuprāt, latvietim ir jālepojas ar savas tautas tradīcijām, jo tās mūs padara īpašus pasaules kultūrtelpā. Uzskatu, ka kultūrvēsturiskais mantojums ir jāpiemin ne tikai UNESCO pasaules mantojuma sarakstā³, bet arī Satversmē, jo ikvienam ir tiesības un pienākums rūpēties un lepoties ar valsts kultūru un tradīcijām.

Latviešiem dzīves ritums bijis un ir saskaņots ar dabu un tās likumiem. Ļaudis dabā smēlās iedvesmu dainu tekstiem un latvju rakstiem. Daba veicinājusi valodas un kultūras attīstību. Kultūra un daba savstarpēji mijiedarbojas un veido Latvijas kultūrvēsturisko kodolu. Tās ir vērtības, ko nedrīkst zaudēt, tādēļ jānostiprina Satversmē.

Jelgavas Spīdolas ģimnāzijas skolniece Ance Mālkalna.

¹ Talkas ideja: [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g. 6. decembrī]. Piekļuve: <https://talkas.lv/liela-talka/>

² Bērziņa S. Rosina Satversmē nostiprināt Latvijas «zaļās valsts» statusu: [tiešsaiste]. [skatīts 2018. gada 25. novembrī]. Piekļuve: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/rosina-satversme-nostiprinat-latvijas-zalas-valsts-statusu.a271077/>

³ UNESCO Latvijas dārgumi: [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g. 9. decembrī]. Piekļuve: <http://latvijasdargumi.unesco.lv/lv/>

Izmantoto informācijas avotu saraksts

1. **Bērziņa S.** *Rosina Satversmē nostiprināt Latvijas «zaļās valsts» statusu* : [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g. 25. novembrī] Piekļuve: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/rosina-satversme-nostiprinat-latvijas-zalas-valsts-statusu.a271077/>
2. **Talkas** ideja: [tiešsaiste]. [skatīts 2018. g. 6. decembrī] Piekļuve: <https://talkas.lv/liela-talka/>
3. **UNESCO** Latvijas dārgumi: [tiešsaiste]. [skatīts 2018. g. 9. decembrī]. Piekļuve: <http://latvijasdargumi.unesco.lv/lv/>